

Osztályfőnöki

9. évfolyam (36 óra)

A 9. évfolyamon az Osztályközösség-építő (Egyéni és közösségfejlesztési program) programban a fejlesztés hangsúlyai a tanulóval és az iskolával kapcsolatos motivációs bázis erősítésére, az iskolai és osztályközösségekben történő beilleszkedés segítésére, a tanulóhoz szükséges kulcskompetenciák megerősítésére (írás, olvasás, számolás, szövegértés) irányulnak.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Én és az iskola	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az általános iskolai tudás felhasználható elemei (írás, olvasás, számolás, szövegértés).	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>Az előzetes tudás (kompetenciák) felmérése.</p> <p>A tanulás és az iskola fontosságának tisztázása az egyéni életút szempontjából.</p> <p>Az iskolának, mint a tudás <i>egyik</i> hordozójának elfogadtatása.</p> <p>Az önismeret fejlesztése.</p> <p>A tanuló helyének feltérképezése a családban, az iskolában és egyéb közösségekben.</p> <p>Az „önismeret” forrásainak és az „énkép” alakító tényezők szerepének erősítése.</p> <p>A tanulás tanulása: alapvető tanulási technikák megismertetése, gyakoroltatása és/vagy fejlesztése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A felmérő feladatlap szöveges és nem szövegalapú (ábra, grafikon stb.) feladatainak megoldása.</p> <p>Eligazodás a különféle típusú szövegekben, törekvés az értő olvasásra, az olvasottak, látottak értelmezésének kísérlete.</p> <p>Az iskola társadalmi és kulturális szerepének fontosságának felismerése.</p> <p>A tanulóval kapcsolatos technikák és módszerek fontosságának felismerése a tanulás hatékonysága és eredményessége érdekében.</p> <p>Az önmagáról alkotott kép (tanulói önkép) és az önmagáról közvetített kép közötti különbség jelentőségének tudatosulása.</p> <p>Alapvető tanulási technikák megismerése, gyakorlása.</p>		<p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> szövegértés.</p> <p><i>Matematika:</i> grafikonok értelmezése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egyén, közösség, társadalom, iskola, tanulási technika.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Család és iskola – fiúk és lányok/nők és férfiak az iskolában és a társadalomban	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Általános iskolai tanulmányok és egyéni (tanulási) tapasztalatok felhasználható elemei.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>A családi hagyományok ereje és szerepének feltárása. A történelmi/társadalmi és családi példák hatásai egyének és közösségek életére. Községek kapcsolati háló(zata)inak megismerése. Egyéni és csoportos konfliktusok okainak feltárása. Válságkezelő stratégiák megismerése és lehetséges hatásaik felmérése. Az ünnepek szerepének és jelentőségének bemutatása a család és a társadalom életében. Költségvetés-tervezés – családi szinten; a „fontos” és nem „fontos” dolgok megkülönböztetése. A tudatos vásárlói attitűd megalapozása. Reklámkezelési stratégiák megismerése, kritikus gondolkodás erősítése. A munka világára vonatkozó alapfogalmak megismertetése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A családi hagyományok szerepének és fontosságának felismerése, a család múltjának és az ott keletkezett értékeknek az ismerete. A fontosabb ünnepek tartalmi elemeinek ismerete a család és a társadalom szempontjából. A történelmi példaképek mintaadó szerepének felismerése az egyén és a társadalom szempontjából konkrét példák alapján. Az egyéni és közösségi kapcsolatok szintjeinek és típusainak ismerete. Az alapvető konfliktuskezelő technikák megismerése. A családi szintű pénzügyi tervezés alapjainak ismerete és a tudatos vásárlói szemlélet elsajátítása – mi fontos és mi nem? Foglalkoztatottak és munkanélküliek; munkajövedelmek és a segélyek világa – alapvető ismeretek elsajátítása, információkeresés.</p>		<p><i>Társadalomismeret:</i> egyének és közösségek szerepe a történelemben.</p> <p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> konfliktusok ábrázolása az irodalmi/művészeti alkotásokban.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Hagyomány, példakép, konfliktus, nemzeti ünnep, családi gazdálkodás, foglalkoztatás, foglalkoztathatóság, munkanélküliség.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A környezetünk, amelyben élünk és az együttélés szabályai	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Általános iskolai tanulmányok és egyéni (tanulási) tapasztalatok hasznosítása	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	<p>Az életünket szabályozó, mindennapi dokumentumok megismerése, tájékozódás, eligazodás. A testmozgás és a táplálkozás szerepének megismerése életünkben, az egészséges életmód iránti igény felkeltése. Időtervezés és időfelhasználás: az iskolával kapcsolatos tanulói munkaterhek figyelembe vétele.</p>	

	Írott és íratlan szabályok megismerése, igény felkeltése a betartásukra, hasznuk, értelmük belátása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Eligazodás a mindennapokban történő tájékozódáshoz nélkülözhetetlen dokumentumokban – értelmezés, megkeresésük, használatuk gyakorlása (menetrendek, használati utasítások stb.). Az egészséges életmód, egészségmegőrzés fontosságának belátása, lehetséges módszerek, tényezők gyűjtése (környezet, táplálkozás, mozgás stb. szerepe).</p> <p>Iskola és szabadidő – időterv készítése.</p> <p>A társadalmi/közösségi együttélést szabályozó írott (és íratlan) szabályozók (törvények, normák, erkölcsi alapvetések) ismerete, törekvés a betartásukra a közös munka során.</p>		<p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> irodalmi és hétköznapi szövegek értelmezése.</p> <p><i>Társadalomismeret:</i> törvény és jog szerepe a történelemben.</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Környezet, életmód, életvitel, szabadidő; munkaidő, törvény, norma, erkölcs.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Projektek A tanulók éves teljesítményének a mérése	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Általános iskolai tanulmányok és egyéni (tanulási) tapasztalatok	
A komplex műveltségterülethez kapcsolható fejlesztési feladatok	Projektek készítése, az ehhez szükséges képességek, kompetenciák. fejlesztése (pl. kommunikációs, szociális kompetenciák). A tanulók teljesítményének a mérése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében; a projekt módszer megismerése.</p> <p>Szabad sáv: a választott tartalomnak és formának megfelelően.</p> <p>Részvétel a „tudáspróbán”.</p>		<i>Minden műveltségterület:</i> a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.
Kulcsfogalmak/fogalmak	Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.	

A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén	<p>A tanulók harmonikus beilleszkedése az iskola- és az osztályközösségbe.</p> <p>Aktív részvétel az osztályközösséget érintő programokban és feladatokban.</p> <p>Aktív részvétel a személyes fejlesztésre irányuló köz- és szakismereti programokban.</p> <p>Bekapcsolódás és aktív részvétel a tanulói értékelésekben.</p>
---	---

10. évfolyam (36 óra)

Az Osztályközösség-építő program célja a 10. évfolyamon az, hogy erősítse a további tanulás fontosságát, azt a belátást, hogy az eredményes iskolai előrehaladás, a tanulás sikeressége nélkülözhetetlen a szakmatanulás és a szakképzettség megszerzése szempontjából. Emellett azok a területek kapnak nagyobb hangsúlyt, amelyek az osztályközösségen túlnyúló szakmai- emberi és társadalmi-kulturális kapcsolatok kialakítására, ápolására, fenntartására irányulnak.

Ebben a tanévben a fejlesztés hangsúlya(i)

az iskolai és az iskolán kívüli (folyamatos) tanulás erősítésére, az iskolai és osztályközösségben túli szakmai, közösségi és egyéni kapcsolatok további fejlesztésére, a munkaerő-piaci és társadalmi integrációhoz szükséges szociális kompetenciák erősítésére tevődnek.

Tematikai egység/	A közösségek belső világa(i)	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A 9. évfolyam tematikai egységeiben tanultak, tapasztaltak.	
A komplex műveltség - területhez kapcsolható	<p>Az iskola hagyományainak megismertetése. A tanulás támogatása.</p> <p>A deviáns magatartások /szokások felismertetése.</p> <p>A szabadidő-felhasználás fontosságának felismertetése Bekapcsolódás a „tabutémákról” folyó beszélgetésbe.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Kutakodás az iskola múltjában, múlt és jelen összehasonlítása (pl. évfordulók, ünnepek, öregdiák-találkozók, jeles rendezvények, a múlt képe: tablók az iskola folyosóin).</p> <p>A (kortárs) tanulástámogatás szerepének ismerete és alkalmazása, tanulás kortárs mentorokkal.</p> <p>Határon innen és határon túl: mi az elfogadható, és hol kezdődik az elfogadhatatlan? – a társadalmilag elfogadható /elfogadhatatlan magatartások /szokások felismerése, megkülönböztetése.</p> <p>Mitől és miért „szub” egy „kultúra” (a képregényektől a tetoválásokig) – a (többségi) kultúra és a szubkultúra közötti összefüggések, különbségek felismerése.</p> <p>Nemek és terek: a plázáktól a stadionok világáig – a szabadidő eltöltésének megválasztása, az aktív és a passzív időfelhasználás különbségeinek ismerete.</p> <p>„Mutasd a ruhatárad és megmondom, hogy ki vagy!” – a divat szerepének felismerése a társadalomban.</p> <p>A felelős gondolkodás – beszélgetés – cselekvés szerepének a</p>		<p>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom: devianciák a művészetben.</p> <p>Társadalomismeret: a divat története.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Iskolai hagyomány, mentor, mentorálás, deviancia, deviáns magatartás, szubkultúra, plázakultúra, sport és kultúra, nemek és divat, szex, szexualitás.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Jellem és értékrend	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	Az „értékkel”, illetve „értékessel” kapcsolatos önálló gondolatok, személyes tapasztalatok, tanult fogalmak, családban, általános iskolában megtanult viselkedési normák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A jellem és az értékek szerepének és fontosságának megértetése. A diákok elgondolkodtatása a férfiakkal és a nőkkel szembeni elvárásokról, párválasztási szempontok megfogalmazása a jellem szempontjából. Stabil, az egyetemes emberi értékeken alapuló értékrend kialakulásának elősegítése. Érett személyiség kialakulásának elősegítése.	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Szabadság, értelem és akarat kapcsolata. Az ember ösztönös és érzelmi élete. A szabadság mint az ember egyedülálló sajátossága. Társadalmi normák, törvények, értékek, társasági viselkedés írott és íratlan szabályai, illetm (udvarlás, együttjáró párok társaság előtti magatartása).</p> <p>Lelkiismeret mint belső értékrend és annak karbantartása.</p> <p>Szeretet – a másik ember javának akarása.</p> <p>Mértékletesség – a helyes mérték az ösztönös és érzelmi életben.</p> <p>Sajátos erények, tulajdonságok:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hazaszeretet. Alázat. Önuralom. Lemondás. Empátia. Öröm. Boldogság. Humor. Játékosság. 		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Katona József: Bánk bán, Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde.</p>
Kulcsfogalmak / fogalmak	Jellem, érték, erkölcs, értékrend, posztmodern relativizmus, szabadság, felelősségtudat, alázat.	
Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok	Órakeret 9 óra
Előzetes tudás	A férfi és nő különbözőségéről, a férfi-női szerepek működéséről általános iskolában megtanult fogalmak, az élet különböző színterein, a családban szerzett konkrét tapasztalatok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A diákok segítése a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében (nemi jelleg, agyműködés, kommunikáció stb.) és a férfi/apa – női/anya szerepekkel kapcsolatos káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkori biológiai, lelki, viselkedésbeli változások pozitív megélésében, a termékenységtudatos szemlélet kialakulásában, ahol a gyermek mint ajándék jelenik meg.</p> <p>A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése.</p> <p>A férfi-női párkapcsolatok formáinak és az azokban megélt boldogság/csalódás lehetőségének megismerése, kialakítva a diákokban a családbarát szemléletet.</p>	

	<p>Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra. Az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek elsajátítása. Korszerű tájékoztatás a szexuális úton terjedő betegségekről (SZTB-k) és a családtervezési módszerekről. A természetes családtervezési módszer (TCST) korszerű ismertetése, és a mesterséges módszerek bemutatása őszinte, nyílt, érthető, „tabuk” nélküli beszélgetések során. Az emberi élet értékének a fogantatástól kezdve a természetes halálig való tudatosítása. Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeinek megismerése (abortuszprevenció).</p>
<p>Ismeretek/Fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p><i>A nemi identitás, az ember kétneműsége – különbségek férfi és nő között</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A férfi és a nő közötti biológiai, pszichológiai és kulturális különbségek. – Az igazi férfi és az igazi nő. <p><i>Felelős szexualitás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A serdülőkori sajátosságok, testi és lelki változások, szépségei, gondjai; mindezek szexuális-identitásbeli aspektusai. – A termékenység értéke. A termékenység kincs, amire vigyázni kell, és amit óvni kell. A biológiai háttér – női-férfi termékenységi jelek, menstruáció, a női ciklus eseményei, a férfivá érés. A megtermékenyítés csodája. – „Felvilágosítás – kicsit másként” – őszinte, nyílt, érthető, “tabuk” nélküli felvilágosítás. – Növekedés a szeretetben: érzéseink, érzelmeink és ösztönös vágyaink kezelése. – Felelősségvállalás. – A szex, mint alapvető emberi szükséglet, célja és szépsége: szaporodás, gyermek; örömszerzés; szeretetkapcsolat kifejezése. – A szüzesség értéke, mit jelent a tisztaság. Önuralom és lemondás. <p><i>A párkeresés, a párválasztás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Nővé és férfivá válás az önnevelésben. <p>Életre szóló, helyes döntések meghozatala – elköteleződés. Hűség (holtomiglan-holtodiglan).</p> <p>A férfi-nő kapcsolat fajtái: házasság, együttélés, élettársi kapcsolat, együttjárás, laza párkapcsolat.</p> <p><i>A termékeny szerelem: a gyermek mint ajándék</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Születésszabályozás, pozitív és negatív családtervezés – átgondoltság, tervszerűség és felelősség. Teljes körű tájékoztatás a családtervezési módszerekről, hatásmechanizmus és mellékhatások. Mesterséges és természetes családtervezési formák. Fogamzásgátlás. Egészséges életkezdés. – Életvédelem, magzatvédelem – abortusz-megelőzés. A magzati élet állomásai. 	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> a nemek szerepe; életszakaszok, egyedfejlődés.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – A várandósság – nem terhesség. Áldott állapot. A szóhasználat szerepe a közgondolkodás alakításában. – Csecsemőgondozás alapismeretei. – Neheztelt termékenység, meddőség kérdése. – Korai teherbeesés. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai következményei. 	
<p>Kulcsfogalmak / fogalmak</p>	<p>Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, beavatás, serdülőkori testi és lelki változás, termékenység értéke, megtermékenyítés csodája, felvilágosítás, életvédelem.</p>

Tematikai egység/	Projekt ek	Órakeret 4 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<p>A korábbi tanórákon és projektekben szerzett tudás és tapasztalat.</p>	
<p>A komplex műveltség - területhez kapcsolható</p>	<p>Projekttervezéshez, végrehajtásához szükséges kompetenciák fejlesztése. A tanulók teljesítményének a mérése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében, a projektmódszer ismerete Szabad sáv: a választott formának és tartalomnak megfelelően. Részvétel a „tudáspróbán”.</p>		<p><i>Minden műveltségterület: a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.</i></p>
<p>Kulcsfogalmak/</p>	<p>Projekt, tervezés, kivitelezés, külső és belső értékelés.</p>	

<p>A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén</p>	<p>A tanuló részvétele a gyengébb eredményeket elérő tanulók tanulástámogatásában.</p> <p>A gyengébb eredményt elérő tanulók bekapcsolódása a kortárs tanulók tanulás-támogató tevékenységébe.</p> <p>A tanulók aktív részvétele az osztályközösséget érintő programokban és feladatokban.</p> <p>A tanulók képesek saját jövőjüket illetően reális karriertervek végiggondolására.</p> <p>Tudatosan alakítják és fejlesztik az iskolai és osztályközösségen túli szakmai/ közösségi és egyéni kapcsolataikat.</p> <p>Tudatosan építik/fejlesztik azokat a kompetenciáikat, amelyek a munkaerő-piaci és társadalmi integrációhoz nélkülözhetetlenek.</p>
--	--

11. évfolyam (36 óra)

Az Osztályközösség-építő program célja a 11. évfolyamon az, hogy erősítse azokat a kompetenciákat, amelyek elősegítik az egyén számára a munkaerő-piaci és társadalmi integrációt, valamint az egyéni pálya- és karrierépítés tervezését.

Ebben a tanévben a fejlesztés hangsúlya(i)

a társas kapcsolati kultúra,
a kultúra- és médiafogyasztás,
valamint a társadalmi-politikai együttélés és szerepvállaláshoz szükséges kompetenciák erősítésére tevődnek.

Tematikai egység/	Globalizáció – lokalizáció	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	A 9. és 10. évfolyam tematikai egységeiben szerzett tudás és tapasztalat.	
A komplex műveltség - területhez kapcsolható	<p>A globalizáció (lokalizáció) fogalmának (és a hozzá kapcsolható folyamatoknak) az ismerete konkrét példákban.</p> <p>A nemzetközi térben szerveződő gazdasággal és munkaerő-piacca kapcsolatos alapvető jellegzetességek ismerete.</p> <p>Alapvető politológiai alapfogalmak ismerete.</p> <p>A szűkebb és tágabb környezetben fellelhető kulturális sokszínűség felismerése és értékelése.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Globalizáció, többféle nézőpontból – a globális és a lokális: elszigetelt világok versus hálózati világok.</p> <p>A globális gazdaságtól a helyi piacig – Mit vihetek a tőzsdére, és mit a helyi piacra? – összehasonlítás, megkülönböztetés, az alapfogalmak megismerése, megértése konkrét példák alapján. Én és a politika – a nagypolitikától a helyi politikáig, az érdekképviselet eltérő szintjei és színterei; összehasonlítás, megkülönböztetés, az alapfogalmak megismerése, megértése konkrét példák, esetek alapján.</p> <p>A látható és a láthatatlan gazdaság (a fehér, a szürke és a feketegazdaság); munkaerő-piac nemzetközi térben – alapfogalmak megismerése, előnyök, hátrányok összevetése.</p> <p>Népek és kultúrák („Ahány ház, annyi szokás”); a sokszínű Kárpát- medence – kulturális kaleidoszkóp; távolabbi és közelebbi népek, nemzetiségek szokásainak megismerése,</p>		<p><i>Társadalomismeret:</i> globalizációs jelenségek, állampolgári jogok és kötelességek.</p> <p><i>Matematika:</i> százalékszámítás, hatványozási ismeretek.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Globalizáció, lokalizáció, tőzsde, bux, index, parlament, párt, ideológia, önkormányzat, választás, kulturális sokszínűség.	
Tematikai egység/	„Itthon otthon vagyok!”	Órakeret 14 óra
Előzetes tudás	A 9-10. évfolyam tematikai egységeiben tanultak, tapasztaltak.	
A komplex műveltség - területhez kapcsolha tó fejlesztési feladatok	<p>A hazai régiók sajátosságainak megismerése különböző szempontok alapján.</p> <p>A régióktól a kistelepülésekig – a kulturális különbségek felismerése térben és időben konkrét példák alapján.</p> <p>Népi hagyományok, népi mesterségek – tájak és emberek.</p> <p>Vendégvárás – vendégjárás (gasztronómiai utazás hazai tájakon).</p> <p>Alapvető ismeretek szerzése a világvallásokról.</p> <p>A példakép értékének és értelmének felismerése az önépítés, önmegvalósítás szempontjából.</p> <p>Pályaorientáció, pályatervezés segítése.</p> <p>A hosszabb távú tervezéshez szükséges alapvető ismeretek nyújtása, az ezekkel kapcsolatos realitásérzék, felelősségtudat alapozása, erősítése.</p>	
	Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
	<p>A régiók egyes sajátosságainak megismerése adott és saját szempontok szerint.</p> <p>A hagyományos (népi) mesterségek ismerete, néhány hungarikum és a hozzátartozó tájegység összekapcsolása.</p> <p>A helyi sajátosságokban (vendégvárás – gasztronómia, borászat stb.) rejlő kulturális és gazdasági értékek fontosságának felismerése.</p> <p>Egyház(ak) és társadalom – a vallás szerepe a társadalomban és (kisebb) közösségekben.</p> <p>A példaképek szerepe a hétköznapi életben és a média világában – a választás szempontjainak tudatosítása.</p> <p>Vízióim a jövő(m)ről – az egyéni pályatervezéshez szükséges alapvető ismeretek, a stratégia-készítés fontosságának a felismerése az egyéni életút szempontjából, a munkavégzés egyéni és társadalmi fontosságának felismerése,</p> <p>A banki műveletekkel kapcsolatos lehetőségek és veszélyek felismerése (pl. hitel, zálog, kölcsön).</p>	<p><i>Társadalomismeret:</i> földrajzi viszonyok és település kapcsolata.</p> <p><i>Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom:</i> hivatalos szövegek, dokumentumok létrehozása.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Ország, régió, tájegység, hungarikum, vallás, egyház, szekta, gasztronómia, példakép, pályatervezés, stratégiai gondolkodás, munka, munkabér, bank, hitel, kölcsön, zálog, uzsora.	

Tematikai egység/	Kaleidoszkóp	Órakeret 10 óra
Előzetes tudás	A 9. és 10. évfolyam tematikai egységeiben szerzett tudás és tapasztalat.	
A komplex műveltség - területhez kapcsolható	<p>A családi hagyományok szerepének és megőrzésük fontosságának felismerése.</p> <p>A kulturális fogyasztás sokszínű kínálatának és az ezekhez kapcsolható értékek ismerete.</p> <p>Az egyén felelősségének belátása mikro- és makroszinten a családtervezés fontosságát illetően.</p> <p>A tolerancia fogalmának megértése.</p> <p>Alapszintű ismeretek szerzése a törvények (jogalkotás) világáról.</p>	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Mikrotörténetek a makrotörténelemben – a családi legendáriumok haszna, kultúra- és tapasztalatátadás rendje a nemzedékek között; élmények, tárgyi emlékek gyűjtése.</p> <p>Az operáktól a performanszig – a kulturális fogyasztás sokszínűségének megismerése, programajánlatok keresése, programtervezés.</p> <p>Családtervezés, gyermekvállalás – a döntések következményeinek felmérése.</p> <p>A nagy családok és a szinglik. Ő és én.</p> <p>Másság és tolerancia: elfogadó és elutasító attitűdök a társadalomban.</p>		<p><i>Társadalomismeret:</i> állampolgári jogok és kötelességek</p>
(az alkotmány, a törvények és a rendeletek). Hol húzódnak a határok: jogszerű és jogszerűtlen, törvényes és törvénytelen, szankciók – konkrét esetek megvitatása.		
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Családi hagyomány, családtervezés, tolerancia, törvény, rendelet, alkotmány.	

12. évfolyam (36 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége. A család működése	Órakeret 12 óra
Előzetes tudás	Saját családban megélt tapasztalat és más családok (pl. rokonok, ismerősök, barátok) megfigyelése, filmek, irodalmi művek alapján kialakult saját elképzelés, vélemény; korábbi tanévek során családórán tanultak.	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A család értékének hangsúlyozása. Pozitív attitűd kialakítása és/vagy megerősítése a család intézménye iránt.</p>
<p>Ismeretek/Fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>A család – érték. A család a társadalom életadó alapsejtje. Otthonteremtés. Mi a boldogság? A boldogságkeresés útjai. A boldogtalanság. Pályaválasztás. Hivatás és/vagy karrier, életpálya – a hivatás, karrier összeegyeztetése a családi élettel.</p> <p><i>1. Biológiai témakörök</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Öröklés (hozott vs. szerzett adottságok). – A testi-lelki egészség. Az egészséges életmód. Egészséges táplálkozás, túlsúlyosság, kóros soványság. – Fejlődés, elakadás, akceleráció, változás, krízis. – A szexuális viselkedés biológiai aspektusai (nemi szerep vs. gender stb.). – Az élet tisztelete és védelme – a fogantatástól a természetes halálig. <p><i>2. Családszociológiai témakörök</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A család mint intézmény, kapcsolódó intézmények, kultúra. – A család funkciói az egyén és a társadalom szempontjából. – Népesedési viszonyaink, a gyermekvállalás alakulása hazánkban. – A szexuális viselkedés és a párválasztás szociológiai vonatkozásai. – Elhanyagolás, bántalmazás, erőszak. – A családok működését segítő rendszerek (családsegítés, családvédelem stb.). <p><i>3. Pszichológiai témakörök:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A család mint rendszer működése, életciklusváltások. – Szocializáció és identitásformálódás. – A világnézet, emberkép, istenkép, a hit és a vallásosság hatása a családi közösség életére. – Érzelmi és fizikai erőszak a családban. <p><i>4. Pedagógiai témakörök</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Pedagógusok, szülők és diákok jogai és kötelességei. – A gyermekvédelem családi és iskolai követelményei és működése. <p><i>5. Etikai témakörök</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Emberkép, az ember célja, a személy mint az etika vonatkoztatási pontja. – Az emberi méltóság, az emberi jogok. 	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> öröklött és szerzett tulajdonságok; tanulás, szocializáció.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> Kemény Zsigmond: Özvegy és leánya, Ibsen: Nóra, Vadkacsa, Csehov: Három nővér, Goethe: Faust, Madách: Az ember tragédiája, Stendhal: Vörös és fekete.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> emberi és állampolgári jogok.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – Társadalmi normák, törvények, értékek. – A társadalom és az állam értékközvetítő szerepe. – Sajátos területek: emberi munka, a politika, a környezetvédelem, a béke. <p>Családon belüli kommunikáció és az érzelmek, a szeretet kifejezésének jelentősége, társadalmi szinten berögzült káros sztereotípiák felismerése és lebontása.</p> <p>A látásmód egyre differenciáltabbá válása, a családi élet működésében az összefüggésekből egyre több megértése. A kapcsolatokban, a problémák kezelésében, az élet autonóm irányításában stb. való egyre kompetensebb viselkedés.</p> <p>A társadalmi világnézet, ideák, eszmék, trendek, a hit és az ateizmus hatásának megismerése és megvitatása a családi közösség életére (nagycsaládok, egygyermekes családok, gyermektelenség, családalapítás hiánya, szingli életmód stb.).</p> <p>A különböző nevelési stílusok (léggör, normák kialakítása és megkövetelése, gyermeki személyiség felé kifejezett tisztelet és elfogadás vagy ennek hiánya stb.) megismerése és a család személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai.</p> <p>A diákok által jónak tartott formák véleményezése és közösségi szinten történő megvitatása.</p>		
<p>Kulcsfogalmak / fogalmak</p>	<p>Család, boldogság, életpálya, testi-lelki egészség, élet tisztelete, népesedési viszonyok, családsegítés, családvédelem, érzelmi és fizikai erőszak, emberi méltóság.</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Útelágazások, zsákutcák, útvesztők <i>avagy</i> Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek</p>	<p>Órakeret 8 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az egészséges életmód alapjainak, a káros szenvedélyek hosszú távú hatásainak ismerete. A csoportnyomás jelentése, törekvés az ellenállásra. A segítségkérés lehetőségeinek, formáinak, a segítő szervezetek elérhetőségének ismerete, törekvés egymás segítésére.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A felelős gondolkodás, a döntési folyamat megismertetése. Támogatás a pályaválasztásban, életcélok, jövőkép kialakításában. Gondolatébresztés a családról mint védőfaktorról: érzelmi biztonság, elfogadás, értékadás, feszültségkezelési minták nyújtása, rossz minta követésének tudatos elkerülése.</p>	
<p>Ismeretek/Fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p><i>Szocializáció – közösséghez tartozás igénye:</i> Érték, norma, szabály. Konformizmus, csoportnyomás. Sztereotípiák, előítéletek, diszkrimináció, deviancia, tolerancia. Társas hatások szerepe általában: kortársak, szociokulturális hatás. A virtuális világ veszélyei. A család mint védő faktor: érzelmi biztonság, elfogadottság</p>	<p><i>Biológia-egészségtan:</i> függőséget okozó anyagok és tevékenységek; tanulás, szocializáció.</p>	

érzése, stabil norma és értékátadás, valamint adekvát feszültségkezelési minták nyújtása; rossz minta követésének tudatos elkerülése.

Döntések és választási lehetőség:

Egészség mint érték:

Az egészség megőrzése. Betegségmegelőzés.

Függőség, szenvedély, drognélküli világ?

A boldogság pótszerei, szerhasználat: dohányzás, alkohol, gyógyszer és illegális drog, egyéb függőséget okozó szerek és tevékenységek, mobil, számítógép és internetfüggés: kipróbálás, rendszeres fogyasztás, függés. Kialakulásban szerepet játszó rizikó- és védőfaktorok azonosítása, következmények. Nemet mondás, visszautasítási technikák gyakorlása. Dönteni tudás gyakorlása, a döntések felvállalása.

A függőségtől való megszabadulás.

A fiatalkori szexualitás következményei.

Kudarok.

Balesetmegelőzés (pl. közlekedés/sportolás).

Fiatalkori bűnelkövetés:

Veszélyeztető és kriminalizáló tényezők, deviáns karrier.

Áldozattá válás. Bűnmegelőzés.

A bűnelkövetők visszavezetése a társadalomba.

Jövő

Jövőkép(nyújtás) – család, pályaválasztás. Karrier – hivatás.

Vágyak, álmok és tervek a jövőről. Milyen céljaim vannak az életben?

Rövid- és hosszú távú célok. Kitartás.

A globális problémák és a lokális válaszok.

Értékközvetítő példaképek.

Segítségkérés és támasznyújtás:

Emberi kapcsolatok fontossága. Saját szükségletek, elvárások tudatosítása és asszertív kommunikációja.

Problémamegbeszélés, a „titkok” megosztása.

Támasznyújtás módjai – aktív segítségnyújtás.

A dönteni tudás és a nemet mondás gyakorlása.

Saját erőforrásaikat meghaladó problémamegoldás esetén képesség az igényeik megfogalmazására, esetleges segítségkérésre, illetve annak elfogadására.

A káros szenvedélyekben, a fiatalkori szexualításban, a gyermekbántalmazásban, a balesetek kialakulásában szerepet játszó rizikó- és védőfaktorok azonosítása, következmények felismerése és tudatosítása.

**Kulcsfogalmak/
fogalmak**

Csoportnyomás, deviancia, médiahatás, függőség, nemet mondás, jövőkép, támasznyújtás, aktív segítségnyújtás.

Tematikai egység/	Mit és miért tanultam az iskolában?	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A 9.,10.és a 11. évfolyam tematikai egységeiben szerzett tudás és tapasztalat.	
A komplex műveltség-területhez	A „jó” iskola ismérveinek felismertetése (hatékonyság, eredményesség, minőség). Az „iskolai tudás” szerepének összekapcsolása a szakmatanulás és az életpálya-építés szempontjaival. Az LLL (élethosszig tartó tanulás) „filozófiájának” megismerése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Az ideális iskola képe, ahogy mi (diákok) szeretnénk látni – tervezés, megvitatás, vélemények ütköztetése. Az iskolai tudás haszna és szerepe – elképzelések kialakítása, megvitatása. Az élethosszig tartó tanulás jelentőségének belátása, összekapcsolás az életpálya-tervezéssel.		<i>Társadalomismeret:</i> iskola a történelemben.
Kulcsfogalmak/	Minőség, hatékonyság, eredményesség, iskolai tudás, hétköznapi tudás, élethosszig tartó tanulás.	
Tematikai egység/	Projektek	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A korábbi tanórákon és projektekben szerzett tudás és tapasztalat.	
A komplex műveltség-területhez	Projektek készítéséhez, a közreműködéshez szükséges kompetenciák továbbfejlesztése. A tanulók teljesítményének a mérése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Részvétel a projekt tervezésében, lebonyolításában és értékelésében, a projektmódszer ismerete. Szabad sáv: a választott tartalom és forma alapján. Részvétel a „tudáspróbán”.		<i>Minden műveltségterület:</i> a projekthez kapcsolható tartalmi elemek.
Kulcsfogalmak/	Projekt, tervezés, külső és belső értékelés.	

<p>A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén</p>	<p>A tanuló ismerje fel a tudatos, saját értékeire épülő kultúra és médiafogyasztás fontosságát.</p> <p>Rendelkezzen azokkal a kompetenciákkal, illetve tudáselemekkel, amelyek a társadalmi-politikai együttéléshez és szerepvállaláshoz nélkülözhetetlenek.</p> <p>Ismerje fel a családalapítással és gyermekvállalással kapcsolatos egyéni döntések egyéni és társadalmi szinten megjelenő következményeit. Legyen elkötelezett a folyamatos tanulás és</p>	
<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás –</p>	<p>Órakeret 8 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az előző két tanév hasonló tematikai egységeiben szerzett ismeretek.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A diákok segítése a genetikai nemnek megfelelő nemi identitás megerősödésében, a nemek közötti alapvető különbségek megismerésében és a férfi/apa – női/anya szerepekkel kapcsolatos káros sztereotípiák lebontásában, a serdülőkori változások pozitív megélésében, a termékenységtudatos szemlélet kialakulásában.</p> <p>A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése.</p> <p>Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra.</p> <p>Az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek elsajátítása.</p> <p>Korszerű tájékoztatás a szexuális úton terjedő betegségekről és a családtervezési módszerekről.</p> <p>A természetes családtervezési módszer (TCST) korszerű ismertetése és a mesterséges módszerek bemutatása őszinte, nyílt, érthető, „tabuk” nélküli beszélgetések során.</p> <p>Az emberi élet értékének a fogantatástól kezdve a természetes halálig való tudatosítása.</p> <p>Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra.</p> <p>A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeinek tudatosítása (abortuszprevenció).</p>	
<p>Ismeretek/Fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p><i>A nemi identitás, az ember kétneműsége – különbségek férfi és nő között</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A nem kialakulása: kromoszomális, ún. genetikai nem, ivarmirigy nem, nemiszervi nem, külső nem, társadalmi nem (gender), az ún. nemi identitás. Az identitás összetevői, fejlődése. – Pszichoszexuális fejlődés, személyiségfejlődés. – A férfi és a nő közötti biológiai, pszichológiai és kulturális különbségek. – A férfiak és nők együttműködése. <p><i>Felelős szexualitás</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A nemiséggel kapcsolatos anatómiai és élettani ismeretek. – Az emberi szexualitás fogalma; fizikai (biológiai), lelki 		<p><i>Biológia-egészségtan:</i> a nemek szerepe, szexualitás, születésszabályozás, egyedfejlődés.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> emberi és állampolgári jogok.</p>

(pszichológiai), szellemi (szpirituális) összetevők; kapcsolata a szerellemmel.

- A szülők és a jelenlegi fiatalok világának különbségei.
- A biológiai háttér – a megtermékenyítés csodája.
- Kommunikáció a szexualitás területén.
- A szexuális úton terjedő betegségek (SZTB-k), az AIDS megelőzése.
- Szex, érosz, agapé: személyes és testi odaadottság.
- Hitek és tévhitek... A felelős szexualitásról kialakult képet befolyásoló tényezők:
 - család (szülők);
 - barátok, kortársak;
 - média (újságok, reklámok, filmek, internet) hatása.
- A szex és a házasság. A szex helyének miért a házasságban kellene lennie?
- A szexuális kapcsolatban benne foglaltatik a gyermekáldás lehetősége.
- Nincs 100%-os védekezési mód.
- Hormonális kötődés.
- Szexuális bántalmazás, pornográfia, prostitúció.

A termékeny szerelem: a gyermek mint ajándék

- Felelős szülőség, a szülői hivatásra való tudatos felkészülés.
- Születésszabályozás, pozitív és negatív családtervezés – átgondoltság, tervszerűség és felelősség. Teljes körű tájékozódás a családtervezési módszerekről, hatásmechanizmus és mellékhatások. Mesterséges és természetes családtervezési formák, fogamzásgátlás. Egészséges életkezdés.
- Életvédelem, magzatvédelem – abortuszmegelőzés. A magzati élet állomásai.
- A várandósság – nem terhesség. Áldott állapot. A szóhasználat szerepe a közgondolkodás alakításában.
- Ismerkedés a szülés eseményével, a szülés baba-mama-barát formáival. A szülés hatása a párkapcsolatra.
- Természetes szülés, császármetszés. A szüléstől való félelem megbeszélése, szülési nehézségek és szövődmények.
- Csecsemőgondozás alapismeretei.
- A csecsemő táplálása, a szoptatás fontossága.
- Gyermek a családban – apa/anya–férj/feleség szerepek. Gyermeknevelés.
- Nehezített termékenység, meddőség kérdése. Örökbefogadás.
- Korai teherbeesés. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai következményei.

Kulcsfogalmak / fogalmak

Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, megtermékenyítés csodája, családtervezés, életvédelem, várandósság, szülés, csecsemőgondozás, meddőség.

13. évfolyam (31 óra)

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Az előző tanévek hasonló tematikai egységeiben szerzett ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>A párkeresés és a párválasztás sikerének elősegítése.</p> <p>Felkészítés a harmonikus, boldog, elkötelezett párkapcsolaton (házasságon) alapuló érett, felelős, kiegyensúlyozott, egészséges szexualitásra.</p> <p>Az egészséges szexuális élethez szükséges ismeretek elsajátítása.</p> <p>Korszerű tájékoztatás a szexuális úton terjedő betegségekről és a családtervezési módszerekről.</p> <p>A természetes családtervezési módszer (TCST) korszerű ismertetése és a mesterséges módszerek bemutatása őszinte, nyílt, érthető, „tabuk” nélküli beszélgetések során.</p> <p>Az emberi élet értékének a fogantatástól kezdve a természetes halálig való tudatosítása.</p> <p>Ezek alapján meggyőződés kialakítása, az IGEN kimondása a valódi értékekre, és a NEM vállalása a szexuális promiszkuitásra.</p> <p>A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeinek tudatosítása (abortuszprevenció).</p>	
Ismeretek/Fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p><i>A nemi identitás, az ember kétneműsége – különbségek férfi és nő között</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – A férfi és a nő közötti biológiai, pszichológiai és kulturális különbségek. – A férfiak és nők együttműködése. <p><i>A párkeresés, a párválasztás sikere</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Megismerkedés, találkozás (randevú, internetes párkeresés). – Párkapcsolat érettsége. – Növekedés a szabadságban és a felelősségben. – Növekedés a szeretetben: érzéseink, érzelmeink és ösztönös vágyaink kezelése. – Életre szóló, helyes döntések meghozatala – elköteleződés. Hűség (holtomiglan-holtodiglan). – Mit tehetünk, és mit kerüljünk el ahhoz, hogy minél sikeresebb, boldogabb és jobb legyen majd a párkapcsolat, a házasság és a család. <p><i>A termékeny szerelem: a gyermek mint ajándék</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Felelős szülőség, a szülői hivatásra való tudatos felkészülés. – Születésszabályozás, pozitív és negatív családtervezés – átgondoltság, tervszerűség és felelősség. Teljes körű tájékozódás a családtervezési módszerekről, hatásmechanizmus és mellékhatások. Mesterséges és 		<p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> emberi és állampolgári jogok.</p>

	<p>természetes családtervezési formák, fogamzásgátlás. Egészséges életkezdés.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Életvédelem, magzatvédelem – abortuszmegelőzés. A magzati élet állomásai. – A várandósság – nem terhesség. Áldott állapot. A szóhasználat szerepe a közgondolkodás alakításában. – Ismerkedés a szülés eseményével, a szülés baba-mama-barát formáival. A szülés hatása a párkapcsolatra. – Természetes szülés, császármetszés. A szüléstől való félelem megbeszélése, szülési nehézségek és szövődmények. – Csecsemőgondozás alapismeretei. – A csecsemő táplálása, a szoptatás fontossága. – Gyermek a családban – apa/anya–férj/feleség szerepek. Gyermeknevelés. – Nehezített termékenység, meddőség kérdése. Örökbefogadás. – Korai teherbeesés. A művi terhességmegszakítás lelki és fizikai következményei.
Kulcsfogalmak / fogalmak	Nemi identitás, különbségek férfi és nő között, párkapcsolat, családtervezés, életvédelem, várandósság, szülés, csecsemőgondozás, meddőség.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ünnepeljünk együtt!	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Ballagató osztályként szerzett tudás és tapasztalat.	
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Társakkal való együttműködés erősítése. A társakért való felelősség erősítése. IKT eszközök használata.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Részvétel a szalagavatóra, ballagásra való előkészületekben Részvétel a rendezvényeken		<i>Minden műveltségterület:</i> a hagyományokhoz, ünnephez kapcsolható tartalmi elemek.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Iskolai ünnepek, szalagavató, ballagás, ünnepi öltözék	

<p>A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén</p>	<p>A tanuló ismerje meg az iskolai hagyományokat!</p> <p>Ismerje meg az iskola szalagavatóhoz kapcsolódó szokásait! (Videofelvételek, osztályfőnöki elbeszélés, végzetek élményei)</p> <p>Sajátítsa el a szalagavatón való helyes viselkedés szabályait!</p> <p>Tudja az illő öltözködési normákat! (Ballagási ruha kiválasztása, méretvételezés, próba)</p> <p>A tánc szerepe a rendezvényeken, lehetőség szerinti részvétel.</p> <p>Ismerjen az iskolai élettel kapcsolatos irodalmi részleteket! (Idézetválasztás meghívóra)</p> <p>Ismerje meg az iskola ballagáshoz kötődő szokásait, vegyen részt az ünnepeken!</p> <p>A hagyományőrzés eszközei: tablók, videofelvételek</p>
--	---

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Pályaválasztás</p>	<p>Órakeret: 9 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Saját képességek ismerete, pályaválasztási területek korábbi ismeretei.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A felelős gondolkodás, a döntési folyamat megismertetése. Támogatás a pályaválasztásban, életcélok, jövőkép kialakításában.</p> <p>Gondolatébresztés a családról mint védőfaktorról: érzelmi biztonság, elfogadás, értékadás, feszültségkezelési minták nyújtása, rossz minta követésének tudatos elkerülése.</p>	
<p>Ismeretek/Fejlesztési követelmények</p>		
<p>Jövő</p> <p>Jövőkép(nyújtás) – család, pályaválasztás. Karrier – hivatás.</p> <p>Vágyak, álmok és tervek a jövőről. Milyen céljaim vannak az életben?</p> <p>Rövid- és hosszú távú célok. Kitartás.</p> <p>Továbbtanulási lehetőségek megismerése szakirányon belül, a határterületeken, illetve a csoport érdeklődésének megfelelő területeken.</p> <p>Továbbtanulási lehetőségek konkrét intézményekben.</p>		